

Datum
2023-03-06

Diarienummer
Dnr MIC 2023/22

Stockholms Stadshus AB
remiss@stadshusab.se
Stadshuset
105 35 Stockholm

Svar på remiss angående betänkande Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap (SOU 2022:57) – SSAB 2023/7

Sammanfattning

Micasa Fastigheter ställer sig i det hela positiv till förslaget i sin helhet och anser att bidrar till att stärka civilbefolkningens skydd i händelse av krigshandling på svenskt territorium.

Utredningen föreslår bland annat nya skyddsrum ska börja byggas och att restriktivitet ska råda vid avveckling av befintliga skyddsrum. Nya skyddade utrymmen ska inrättas som komplement till skyddsrum. De skyddade utrymmen ska vara en enklare form av skyddsrum som ska kunna skydda civilbefolkningen vid ett väpnat angrepp.

Planering för utrymning och inkvartering föreslås bli aktuellt för hela landet.

Bolaget ser positivt på dessa förslag och kommer att vara staden behjälplig utifrån förslagen ovan. En viktig förutsättning för byggnation av nya skyddsrum är att staten står för merkostnaderna i enlighet med utredningens förslag. Likväl bör staten kunna stå för en större andel av underhållskostnaderna av befintliga skyddsrum.

Bakgrund

Stockholms Stadshus AB har remitterat betänkandet "Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap (SOU 2022:57) till Micasa Fastigheter, Familjebostäder, Svenska Bostäder, Stockholmshem, Stockholm Parkering, S:t Erik Markutveckling

Micasa Fastigheter i Stockholm AB

Nordkapsgatan 3
Box 1298
164 29 KISTA

Tfn: 08 508 360 00
Fax: 08 508 360 04
www.micasa.se

Plusgiro: 134 64 63-1
Bankgiro: 5690-3875
Org nr: 556581-7870

VAT nr: SE556581787001
Moms/regnr: 01-556581-7870

Micasa Fastigheter
– en del av Stockholms stad

AB och Skolfastigheter i Stockholm AB. Yttrandet ska vara Stockholms Stadshus AB tillhanda senast den 6 mars 2023.

Ärendet

Regeringen beslutade den 6 maj 2021 att tillsätta en särskild utredare med uppdrag att analysera och lämna förslag till hur ett modernt och väl anpassat fysiskt skydd för civilbefolkningen mot direkta konsekvenser av krigshandlingar på svenskt territorium bör vara utformat.

Skyddsrum

Utredningen pekar på att det finns en god tillgång till skyddsrum i Sverige på grund av tidigare satsningar, men att arbetet med underhåll av skyddsrum och byggande av nya har varit förhållandevis lågt de senaste åren.

För att säkerställa att tillräcklig många skyddsrum finns föreslås byggnation av nya skyddsrum. Cirka 2 500 - 5 000 nya skyddsrumspplatser bedöms behöva byggas per år. De nya skyddsrum ska uppföras i flerbostadshus och andra större byggnader där många människor arbetar eller vistas. Förslaget är att knyta bedömning om skyddsrum behövs till bygglovsansökan. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, föreslås ta fram föreskrifter kring vilka byggnader som ska omfattas av kravet. Staten ska stå för merkostnader för att bygga nya skyddsrum.

Avveckling av skyddsrum är något utredningen påtalar bör ske med restriktivitet och att MSB eller regeringen bör ansvara för denna fråga.

En förändring som utredningen föreslår är att länsstyrelsen ska ansvara för kontroller av skyddsrum, vilket MSB tidigare har gjort. Länsstyrelserna föreslås ha rätt att ge föreläggande om skyddsrummen inte lever upp till MSB:s föreskrifter och riktlinjer. Utredningen föreslår att samtliga skyddsrum bör kontrolleras var femte år för att säkerställa att skyddsrummen lever upp till avsedd funktion.

Utredningen pekar på att fastighetsägare även fortsättningsvis bör ha rätt till skälig ersättning för underhåll av skyddsrum. Dock ska föreslås länsstyrelsen bli beslutande insats för denna ersättning, tidigare har det varit MSB.

Utredningen föreslår även att det ska förtydligas att fastighetsägarna ska ansvara för iordningställande av skyddsrummen. Detta ska ske inom i enlighet med den tid som regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskriver.

Skyddade utrymmen

Utredningen föreslår en ny form av enklare skyddsrumliknade utrymmen kallade skyddade utrymmen. Dessa ska utgöra ett komplement till skyddsrum och kunna ge skydd mot splitter, stötvågor och värme. Syftet är att kunna ge ett skäligt skydd mot sådana stridsmedel som kan användas i krig.

Dessa utrymmen ska framförallt inrättas i kommunala anläggningar och lokaler. Här nämns bland annat skolor, källare och garage där skyddsrum inte finns.

Kommunerna föreslås få till uppgift att i första hand inventera och i andra hand besluta var sådana skyddade utrymmen kan uppföras. MSB rekommenderas ta fram föreskrifter kring krav på utformning av skyddsrum.

Utrymning och inkvartering

Utöver skyddsrum och skyddade utrymmen berör även utredningen utrymning och inkvartering som ett sätt att skydda civilbefolkningen vid krig. Utredningen ser här en brist det idag inte finns någon planering i stora delar av landet hur en sådan utrymning och efterföljande inkvartering ska ske.

Utredningen pekar på vikten av att det finns planering för utrymning och inkvartering för hela landet, men att MSB ska få

ansvar för att peka ut områden som är aktuella. Därefter ska berörd länsstyrelse fram en inriktning kring hur detta ska ske och berörda kommuner tar fram en mer konkret plan för kommunen. Planerna kommer att behöva revideras var femte år. Denna planering ska även kunna nyttjas i fredstid exempelvis vid naturkatastrofer.

Berörda utrymmande kommuner föreslås även få ett ansvar för att genomföra utrymning och mottagande kommunerna får ett ansvar för att säkerställa inkvartering.

Micasa Fastigheters synpunkter

Micasa Fastigheter ställer sig positiva förslaget i sin helhet. Bolaget ställer sig positiv till att länsstyrelsen övertar kontroller över skyddsrummen och att dessa kontroller sker på ett femårsintervall för att säkerställa att skyddsrummen håller förväntad kvalitet. Bolaget har idag cirka 70 skyddsrum som går igenom regelbundet för att säkerställa att de upprätthåller avsedd funktion.

Bolaget lägger idag stora ekonomiska medel för att underhålla skyddsrummen i bolagets fastigheter, då skyddsrum kräver speciella material. I dagsläget får bolaget ingen ersättning av staten för detta, då MSB bedömer att det rör sig om eftersatt underhåll. Bolaget skulle gärna se att staten tog ett större ansvar gällande kostnaderna för underhåll av skyddsrum, då det rör skydd för civilbefolkningen, och välkomnar att länsstyrelsen blir beslutande insats för frågorna.

Det är positivt att fastighetsägaren får ett utpekat ansvar avseende iordningställande av skyddsrum. Micasa ställer sig frågande kring vem som ansvarar för skyddsrummets funktionalitet upprätthålls när skyddsrummet används.

Avseende skyddsrum i nyproduktion så ställer sig bolaget positiv till detta. En förutsättning för detta är att staten står för merkostnaderna i enlighet med utredningens förslag.

Micasa kommer att vara staden behjälplig i inventering av skyddade utrymmen för att se om någon av bolagets fastigheter har sådana utrymmen som lämpar sig. Bolaget kommer även vara staden behjälplig vid eventuell planering av utrymning och inkvartering i egenskap av kommunal fastighetsägare.

Med vänlig hälsning

Maria Mannerholm
VD